

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/222/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714208696
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714208696.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu Toli.sk s.r.o., so sídlom Sokolská 540/85, 013 24 Strečno, IČO 47 182 652, zast. JUDr. Michaela Macaláková, advokátka, J. Milca 11, 010 01 Žilina, IČO 42 072 336, proti žalovanému U.. A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom M.. S. XXX/X, XXX XX I., o zaplatenie 180,00 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/344/2015-66, zo dňa 18. januára 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a o trovách konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania na súde prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 180,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 180,00 eur od 24.03.2014 do zaplatenia a to do 7 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 16,50 eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku do 7 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná z titulu zmluvy o pôžičke (spotrebiteľskom úvere) poskytnutej žalovanému žalobcom v časti zaplatenia sumy 180,00 eur spolu s úrokom z omeškania (§ 657, § 658 ods. 1 a § 517 ods. 1 vety prvej a ods. 2 Občianskeho zákonníka). V prevyšujúcej časti, pokiaľ sa žalobca domáhal priznania spracovateľského poplatku vo výške 21,50 eur a poplatku za listovú upomienku vo výške 25,00 eur súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, pretože žalobca v zmysle ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nekonal s odbornou starostlivosťou zakotvenou v ust. § 7 ods. 1 cit. zákona - s náležitou ostražitosťou a zisťovať vopred schopnosť dlžníka splatiť dlh najmä pri krátkodobých pôžičkách. Do spisu doložil len fotokópiu občianskeho preukazu bez náležitého preukázania zisťovania príjmov, výdavkov a rodinného stavu spotrebiteľa - žalovaného. Súd takéto konanie žalobcu vyhodnotil ako hrubé porušenie povinností zákonom sankcionované tým, že na úver sa hľadá ako na úver bezúročný a bezpoplatkový. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 151 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi priznal pomernú časť trov - zodpovedajúcu výške súdneho poplatku 16,50 eur.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca proti výroku o zamietajúcej časti rozsudku a proti výroku o trovách konania. Navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmeniť tak, že žalovaný je povinný zaplatiť mu aj spracovateľský poplatok 21,50 eur a poplatok za listovú upomienku 25,00 eur a nahradiť trovy právneho zastúpenia na súde prvej inštancie vo výške 73,46 eur. Uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 25,18 eur.

4. Žalobca sa nestotožňuje s názorom súdu, že porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.. Okrem občianskeho preukazu sú v zmysle bodu 2.2. Zmluvných podmienok žalobcu potrebné predložiť pred poskytnutím úveru aj výpis z účtu, výplatná páska a platobná schopnosť klienta je vždy zo strany žalobcu posudzovaná individuálne. K žalobe boli pripojené: prehľad údajov žalovaného zo systému on-line peňaženka, výpis z účtu žalovaného a výplatná páska žalovaného. Toto konštatuje aj súd v rozsudku na strane 2, tým spôsobil rozpor medzi skutkovým stavom a správnym právnym posúdením veci.

5. Pred poskytnutím úveru žalovanému si žalobca vopred zadovážil výpis z účtu žalovaného, na ktorom na konci mesiaca bol v pluse 102,- eur a jeho mesačné výdavky neprevyšovali jeho mesačné príjmy, ktoré mal žalobca preukázané najaktuálnejším príjmom vo výške 664,-eur. Žalobca zastáva názor, že z relevantných dokladov riadne zistil príjem žalovaného ako aj pomer jeho mesačných príjmov a výdavkov, čím svoju povinnosť pri poskytovaní úveru konať s náležitou odbornou starostlivosťou riadne splnil.

6. Poukazuje na rozhodnutia iných súdov, kde v obdobných nárokoch žalobcu súdy spracovateľský poplatok a poplatok za listovú upomienku priznali. Poukazuje aj na hľadisko princípu právnej istoty, ktorý vyžaduje, aby sa na určitú právnu otázku pri jej opakovaní v totožných veciach alebo v obdobných podmienkach dala rovnaká odpoveď (rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, II. ÚS 243/05).

7. Nesprávne sú aj závery súdu o nepriznaní trov právneho zastúpenia žalobcovi za základné úkony právnej pomoci: prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie žaloby, predžalobná výzva (3x odmena po 18,26 eur) a k úkonom režijný paušál (3x 8,04 eur). Trovy zodpovedajú špecifikácii podľa § 137 O. s. p..

8. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu nebolo podané.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

11. Zo súdneho spisu aj z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že išlo o poskytnutie finančnej služby v rámci registrovaného podnikania žalobcu formou zmluvy na diaľku uzatvorenej podľa ustanovení zákona č. 266/2005 Z. z., pre ktorú platia aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca poskytol žalovanému primárne na základe Zmluvy o pôžičke č. POZ39071490168 zo dňa 21.02.2014 spotrebiteľský úver vo výške 180,00 eur so splatnosťou dňa 12.03.2014 (19 dní). Dňa 12.03.2014 žalovaný žalobcu požiadal v zmysle zmluvných podmienok (bod 5.5.) o predĺženie tohto úveru. Žalobca žiadosti vyhovel a po zaplatení spracovateľského poplatku vo výške 35,95 eur dohodnutého z pôvodnej zmluvy o pôžičke, po tomto úkone bol žalovanému úver zo dňa 21.02.2014 v systéme žalobcu vykázaný ako splatený a do platnosti vstúpila nová, predĺžená Zmluva o pôžičke č. POZ137172489821 zo dňa 12.03.2014 na rovnakú sumu istiny úveru 180,00 eur, so spracovateľským poplatkom 21,50 eur, na dobu 11 dní (splatná dňa 23.03.2014).

12. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. je veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

13. Poskytnutým úveru žalovanému žalobcom dňa 12.03.2014 vo výške 180,00 eur bol z finančných zdrojov žalobcu (nie zo zdrojov žalovaného) splatený úver poskytnutý žalovanému žalobcom dňa 21.02.2014 vo výške 180,00 eur, čím žalovaný získal možnosť ponechať si istinu a výhodu predĺženia splatnosti o 11 dní. Takúto možnosť výslovne upravujú zmluvné podmienky žalovaného v bode 5.5. a

5.6. (každý klient má nárok a podľa svojho uváženia môže požiadať o predĺženie splatnosti pôžičky, a to alebo celej istiny, alebo časti). Uvedený úkon bol realizovaný formou uzatvorenia novej zmluvy o pôžičke, avšak v podstate išlo o prefinancovanie pôvodného, splatného úveru pre toho istého klienta - dlžníka.

14. Niet pochýb o tom, že existujúca situácia nezodpovedá zákonnému predpokladu zmeny zmluvy spočívajúcej „v navýšení“ spotrebiteľského úveru upravenému v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. A pokiaľ ide o tu stanovenú povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť dlžníka splácať spotrebiteľský úver vopred, teda „pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ možno konštatovať, že k žalobe sú pripojené písomné doklady o zostatku na bežnom účte žalovaného k 31.12.2013 (kladný zostatok + 101,86 eur) vedenom v Raiffeisen bank, o pohyboch na tomto účte za mesiac december 2013, vrátane mesačného prehľadu hospodárenia (na účet prišlo 2249,71 eur a z účtu odišlo 2151,03 eur), potvrdenie o príjme zo zamestnania žalovaného (výplatné pásky za mesiace september, október a november 2013). Potom odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na charakter „novej“ zmluvy o pôžičke v danom prípade (forma preúverovania) záver súdu prvej inštancie, že na úver treba nahliadať ako na bezúročný a bezpoplatkový z toho dôvodu, že „žalobca do spisu doložil len fotokópiu občianskeho preukazu bez náležitého preukázania zisťovania príjmov, výdavkov a rodinného stavu žalovaného, čím hrubo porušil a nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1) zákona č. 129/2010 Z. z.“, nezodpovedá obsahu súdneho spisu, zjavne nevychádza z listín doložených žalobcom do súdneho spisu a výsledok rozhodnutia o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (nad žalovanú istinu a úrok z omeškania) nemá základ vo vykonanom dokazovaní. Okresný súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci s odkazom na ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. (nesprávnej aplikácie právnej normy na zistený skutkový stav) nevykonal navrhované dôkazy.

15. V zápisnici o pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 18.01.2016 sa ohľadom dokazovania uvádza, že: „sa oboznamujú skutočnosti obsiahnuté v odôvodnení podaného návrhu na vydanie platobného rozkazu z čl. 1, 1p.v., 2, 2p.v. ako aj listinné dôkazy, ktoré žalobca pripojil k svojmu písomnému podaniu a to predovšetkým zmluva o pôžičke z čl. 4,5, registračné postupy z čl. 8, 9, 10, fotokópia občianskeho preukazu z čl. 12, informácia z čl. 13, 14, 15, zmluva o pôžičke z čl. 18,19,20, upomienka z čl. 21, predžalobná výzva z čl. 22, 23.“ Potom aj vzhľadom na obsah zápisnice nemožno mať podľa názoru odvolacieho súdu dokazovanie súdom prvej inštancie za vykonané (žiadne dokazovanie fakticky vykonané nebolo) a následne v posudzovanom prípade nemožno brať zreteľ ani na „splnenie“ poučovacej povinnosti súdom podľa § 182 CSP (§ 120 ods. 4 O. s. p.).

16. Odvolací súd zrušil aj výrok o trovách konania na súde prvej inštancie. Ide o závislý výrok vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej, v ktorej odvolací súd v odvolaní napadnutej časti rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil. Dôvody pre zrušenie výroku o trovách konania spočívajú aj v tom, že odvolacie námietky žalobcu smerované voči výroku o trovách konania sú dôvodné, keď okresný súd bez akéhokoľvek odôvodnenia žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný pomerne, trovy právneho zastúpenia vôbec nepriznal.

17. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).